

KAPITOLA 1.3

ŠKOLENÍ OSOB PODÍLEJÍCÍCH SE NA PŘEPRAVĚ NEBEZPEČNÝCH VĚCÍ

1.3.1 Rozsah a uplatnění

Osoby, které jsou zaměstnanci účastníků přepravy nebezpečných věcí uvedených v kapitole 1.4 a jejichž pracovní povinnosti se týkají přepravy nebezpečných věcí, musí být vyškoleny o předpisech pro dopravu takových věcí podle své odpovědnosti a pracovní náplně. Před převzetím odpovědností musí být zaměstnanci vyškoleni podle 1.3.2 a činnosti, pro které, dosud neabsolvovali vyžadované školení, smějí vykonávat pouze pod přímým dohledem vyškolené osoby. Školení se musí zaměřit také na specifická ustanovení vztahující se na bezpečnost při přepravě nebezpečných věcí, uvedená v kapitole 1.10.

POZNÁMKA 1: O školení bezpečnostního poradce viz 1.8.3 namísto tohoto oddílu.

POZNÁMKA 2: O školení osádky vozidla viz kapitolu 8.2 namísto tohoto oddílu.

POZNÁMKA 3: O školení ke třídě 7, viz též 1.7.2.5.

1.3.2 Forma školení

Školení musí mít následující obsah odpovídající odpovědnosti a pracovní činnosti dotyčné osoby.

1.3.2.1 Všeobecné bezpečnostní školení

Personál musí být seznámen se všeobecnými ustanoveními předpisů o přepravě nebezpečných věcí.

1.3.2.2 Specifické školení

Personál musí být vyškolen přiměřeně ke svým povinnostem a odpovědnostem o ustanoveních předpisů týkajících se dopravy nebezpečných věcí.

Pokud je přeprava nebezpečných věcí prováděna kombinovanou (multimodální) dopravou, personál musí být seznámen s předpisy ostatních druhů dopravy zúčastněných na přepravním procesu.

1.3.2.3 Bezpečnostní školení

Personál musí být proškolen o rizicích a nebezpečích, které představují nebezpečné věci, přiměřeně stupni rizika zranění nebo ozáření při nehodě při přepravě těchto věcí, včetně jejich nakládky a vykládky.

Školení musí být provedeno tak, aby se personál seznámil s bezpečnou manipulací a nouzovými postupy.

1.3.2.4 Školení musí být periodicky doplňováno obnovovacím školením s ohledem na změny předpisů.

1.3.3 Dokumentace

Záznamy o školeních absolvovaných podle této kapitoly musí být uchovávány zaměstnavatelem a musí být na požádání k dispozici zaměstnanci nebo příslušnému orgánu. Záznamy musí být zaměstnavatelem uchovávány po dobu stanovenou příslušným orgánem. Záznamy o školeních musí být zkontrolovány při nástupu do nového zaměstnání.

KAPITOLA 1.4

POVINNOSTI ÚČASTNÍKŮ PŘEPRAVY Z HLEDISKA BEZPEČNOSTI

1.4.1 Všeobecná bezpečnostní opatření

1.4.1.1 Účastníci přepravy nebezpečných věcí musí učinit přiměřená opatření podle povahy a rozsahu předvídatelných nebezpečí tak, aby se zabránilo vzniku škod nebo zranění a, popřípadě, aby se minimalizovaly jejich následky. Musí však ve všech případech splnit požadavky ADR vztahující se na jejich činnost.

1.4.1.2 Pokud se vyskytuje bezprostřední riziko, že může být přímo ohrožena bezpečnost veřejnosti, účastníci přepravy musí neprodleně uvědomit zásahové jednotky a musí jim sdělit všechny informace potřebné pro jejich činnost.

1.4.1.3 ADR může stanovit určité povinnosti různých účastníků.

Jestliže smluvní strana usoudí, že to nezpůsobí zhoršení bezpečnosti, může ve své vnitrostátní legislativě přesunout povinnosti týkající se jednoho uvedeného účastníka na jednoho nebo několik jiných účastníků, pokud jsou splněny povinnosti uvedené v oddílech 1.4.2 a 1.4.3. Tyto odchylky musí být sděleny smluvní stranou sekretariátu Evropské hospodářské komise Organizace spojených národů, který je dá na vědomí smluvním stranám.

Ustanovení oddílů 1.2.1, 1.4.2 a 1.4.3 týkající se definic účastníků a jejich příslušných povinností se nedotýkají ustanovení vnitrostátních předpisů týkajících se právních důsledků (trestnost, odpovědnost atd.) vznikajících ze skutečnosti, že dotýčný účastník je např. právnická osoba, samostatně výdělečná osoba, zaměstnavatel nebo zaměstnanec.

1.4.2 Povinnosti hlavních účastníků

POZNÁMKA 1: *Někteří účastníci, kterým jsou v této kapitole ukládány bezpečnostní povinnosti, mohou být jedním a tímtéž podnikem. Činnosti a odpovídající bezpečnostní povinnosti účastníka mohou být převzaty více podniky.*

POZNÁMKA 2: *K radioaktivním látkám viz též 1.7.6.*

1.4.2.1 Odesílatel

1.4.2.1.1 Odesílatel nebezpečných věcí je povinen předat k přepravě jen zásilky, které odpovídají požadavkům ADR. V rámci oddílu 1.4.1 musí zejména:

- (a) přesvědčit se, že nebezpečné věci jsou zařazeny a připuštěny k přepravě podle ADR;
- (b) předat dopravci ve sledovatelné formě informace a údaje a popřípadě požadované přepravní a průvodní doklady (povolení, schválení, oznámení, osvědčení atd.), zejména s ohledem na ustanovení kapitoly 5.4 a tabulek v části 3;
- (c) použít pouze obaly, velké obaly, velké nádoby pro volně ložené látky (IBC) a cisterny (cisternová vozidla, snímatelné cisterny, bateriová vozidla, MEGC, přemístitelné cisterny a cisternové kontejnery) schválené a vhodné pro přepravu dotýčných látek a opatřené značkami podle ADR;
- (d) splnit požadavky týkající se způsobu odeslání a omezení přepravy;
- (e) zajistit aby i prázdné nevyčištěné a neodplyněné cisterny (cisternová vozidla, snímatelné cisterny, bateriová vozidla, MEGC, přemístitelné cisterny a cisternové kontejnery) nebo prázdná nevyčištěná vozidla a prázdné nevyčištěné kontejnery pro volně ložené látky byly opatřeny velkými bezpečnostními značkami, značkami a označením podle 5.3 a aby prázdné nevyčištěné cisterny byly uzavřeny a poskytovaly stejné záruky těsnosti, jako kdyby byly plné.

1.4.2.1.2 Jestliže odesílatel používá služeb jiných účastníků (balič, nakládece, plnič atd.), musí učinit přiměřená opatření, aby bylo zajištěno, že zásilka splňuje předpisy ADR. Může se však v případech uvedených v 1.4.2.1.1 a), b), c) a e) spolehnout na informace a údaje poskytnuté mu jinými účastníky.

1.4.2.1.3 Pokud odesílatel jedná z pověření třetí osoby, pak tato musí odesílatele písemně upozornit, že se jedná o nebezpečné věci a poskytnout mu všechny informace a doklady potřebné ke splnění jeho povinností.

1.4.2.2 **Dopravce**

1.4.2.2.1 V souvislosti s oddílem 1.4.1, kde je to vhodné, dopravce musí zejména:

- (a) ověřit si, že nebezpečné věci, které se mají přepravovat, je dovoleno přepravovat podle ADR;
- (b) přesvědčit se, že všechny informace předepsané v ADR ve vztahu k nebezpečným věcem, které se mají přepravovat, byly před přepravou odesílatelem poskytnuty, že je v dopravní jednotce předepsaná dokumentace, nebo pokud je namísto papírové dokumentace používán systém elektronického zpracování dat (EDP) nebo systém elektronické výměny dat (EDI), že jsou během přepravy k dispozici údaje způsobem, který je alespoň rovnocenný papírové dokumentaci;
- (c) vizuálně se přesvědčit, že vozidla a náklad jsou bez viditelných závad, netěsností nebo trhlin, že nechybí výbava atd.;
- (d) přesvědčit se, že neprošel termín příští zkoušky cisternových vozidel, bateriových vozidel, snímatelných cisteren, přemístitelných cisteren, cisternových kontejnerů a MEGC;

POZNÁMKA: Cisterny, bateriová vozidla a MEGC však smějí být přepravovány po uplynutí tohoto termínu za podmínek uvedených v 4.1.6.10 (v případě bateriových vozidel a MEGC obsahujících jako články tlakové nádoby), 4.2.4.4, 4.3.2.3.7, 4.3.2.4.4, 6.7.2.19.6, 6.7.3.15.6 nebo 6.7.4.14.6 .

- (e) přesvědčit se, že vozidla nejsou přetížena;
- (f) přesvědčit se, že byly připevněny velké bezpečnostní značky, značky a oranžové tabulky předepsané pro vozidla v kapitole 5.3.;
- (g) přesvědčit se, že výbava předepsaná v ADR pro dopravní jednotku, osádku vozidla a některé třídy je v dopravní jednotce.

Pokud je to vhodné, toto všechno musí být provedeno na základě přepravních dokladů a průvodních dokladů vizuální prohlídkou vozidla nebo kontejnerů a popřípadě nákladu.

1.4.2.2.2 Dopravce se však může v případech uvedených v 1.4.2.2.1 a), b), e), a f) spolehnout na informace a údaje poskytnuté mu jinými účastníky. V případě uvedeném v 1.4.2.2.1 (c) se může spolehnout na to, co je uvedeno v „osvědčení o naložení kontejneru/vozidla“ vystaveném podle 5.4.2.

1.4.2.2.3 Pokud dopravce zjistí podle 1.4.2.2.1 porušení předpisů ADR, nesmí přepravit zásilku, pokud nedošlo k odstranění nedostatků.

1.4.2.2.4 Pokud je během cesty zjištěna závada, která by mohla ohrozit bezpečnost přepravy, pak se musí zásilka pokud možno co nejrychleji zadržet s ohledem na požadavky bezpečnosti silničního provozu, bezpečného odstavení zásilky a bezpečnosti veřejnosti. V přepravě se může pokračovat až tehdy, až zásilka splňuje platné předpisy. Příslušný(é) orgán(y) může (mohou) pro zbytek cesty vydat povolení pro pokračování přepravy.

Pokud nemůže být dosaženo splnění předpisů a není vydáno povolení pro zbytek cesty, příslušný(é) orgán(y) musí dopravci poskytnout nezbytnou administrativní podporu. Totéž se vztahuje i na případ, kdy dopravce informuje tento/tyto příslušný(é) orgán(y), že nebezpečná povaha přepravovaných věcí mu nebyla odesílatelem oznámena, a že by si přál v souladu s právním předpisem vztahujícím se zejména na přepravní smlouvu tyto věci vyložit, zničit nebo je učinit neškodnými.

1.4.2.2.5 (Vyhrazeno)

1.4.2.2.6 Dopravce musí vybavit osádku vozidla písemnými pokyny, jak jsou předepsány v ADR.

1.4.2.3 Příjemce

- 1.4.2.3.1 Příjemce má povinnost nezdržovat bez pádných důvodů převzetí věcí a po vykládce ověřit, že jsou dodrženy předpisy ADR, které se ho týkají.
- 1.4.2.3.2 Pokud se při kontrole u kontejneru zjistí porušení předpisů ADR, příjemce nesmí vrátit kontejner dopravci, dokud zjištěné závady nebyly odstraněny.
- 1.4.2.3.3 Jestliže příjemce používá služeb jiných účastníků (provádějících vykládku, čištění, dekontaminaci atd.), musí provést náležitá opatření k tomu, aby byly dodrženy požadavky uvedené v 1.4.2.3.1 a 1.4.2.3.2 ADR.

1.4.3 Povinnosti ostatních účastníků

Nevyčerpávající seznam ostatních účastníků a jejich příslušných povinností je uveden dále. Povinnosti těchto ostatních účastníků vyplývají z oddílu 1.4.1 uvedeného výše, pokud vědí nebo by měli vědět, že jejich činnost tvoří část přepravního procesu podléhajícího ADR.

1.4.3.1 Nakládce

1.4.3.1.1 V souvislosti s oddílem 1.4.1 nakládce má zejména následující povinnosti:

- (a) smí předat nebezpečné věci dopravci pouze tehdy, je-li jejich přeprava podle ADR povolena;
- (b) musí, pokud předává k přepravě balené nebezpečné věci nebo nevyčištěné prázdné obaly, zkontrolovat, zda obal není poškozen. Nesmí předat k přepravě kus, jehož obal je poškozen, zejména není-li těsný, a jsou úniky nebo možnost úniku nebezpečných látek, dokud závada není odstraněna; tato povinnost se vztahuje též na prázdné nevyčištěné obaly;
- (c) musí splnit zvláštní předpisy pro nakládku a manipulaci;
- (d) musí po nakládce nebezpečných věcí do kontejneru splnit předpisy týkající se označení velkými bezpečnostními značkami, značkami a oranžovými tabulkami podle kapitoly 5.3;
- (e) musí při nakládce kusů dodržet zákazy společné nakládky rovněž s přihlédnutím k nebezpečným věcem, které jsou již ve vozidle nebo velkém kontejneru, jakož i předpisy týkající se oddělení potravin, poživatin a krmiv.

1.4.3.1.2 Nakládce se však může v případech uvedených v 1.4.3.1.1 a), d) a e) spolehnout na informace a údaje poskytnuté mu jinými účastníky.

1.4.3.2 Balič

V souvislosti s oddílem 1.4.1 balič musí splnit zejména:

- (a) předpisy týkající se podmínek balení nebo podmínek společného balení, a
- (b) pokud připravuje kusy pro přepravu, předpisy týkající se nápisů a bezpečnostních značek na kusech.

1.4.3.3 Plnič

V souvislosti s oddílem 1.4.1 plnič musí splnit zejména následující povinnosti:

- (a) musí ověřit před plněním cisteren, že tyto cisterny a jejich výstroj jsou v dobrém technickém stavu;
- (b) musí se přesvědčit, že neprošlo datum příští zkoušky cisternových vozidel, bateriových vozidel, snímatelných cisteren, přemístitelných cisteren, cisternových kontejnerů a MEGC;
- (c) smí plnit cisterny pouze nebezpečnými věcmi, které je dovoleno v těchto cisternách přepravovat;
- (d) musí při plnění cisterny dodržet ustanovení týkající se nebezpečných věcí v sousedních komorách;

- (e) musí během plnění cisterny dodržet nejvyšší dovolený stupeň plnění nebo nejvyšší dovolenou hmotnost obsahu na litr jejího vnitřního objemu pro plněnou látku;
- (f) musí po naplnění cisterny zajistit, aby všechny uzávěry byly v uzavřené poloze a nedocházelo k žádnému úniku;
- (g) musí zajistit, aby žádné nebezpečné zbytky naplněné látky neulpívaly na vnějším povrchu jím naplněných cisteren;
- (h) musí při přípravě nebezpečných věcí k přepravě zajistit, aby byly velké bezpečnostní značky, značky, oranžové tabulky a bezpečnostní značky umístěny na cisterny, vozidla a kontejnery pro volně ložené látky podle kapitoly 5.3.;
- (i) (Vyhrazeno)
- (j) musí se při plnění vozidel nebo kontejnerů volně loženými nebezpečnými věcmi ujistit, že jsou dodržena příslušná ustanovení kapitoly 7.3.

1.4.3.4 Provozovatel cisternového kontejneru nebo přemístitelné cisterny

V souvislosti s oddílem 1.4.1 provozovatel cisternového kontejneru nebo přemístitelné cisterny musí zejména:

- (a) zajistit dodržení předpisů pro konstrukci, výstroj, zkoušky a značení;
- (b) zajistit, aby údržba nádrží a jejich výstroje byla prováděna způsobem, který zaručí, že cisternový kontejner nebo přemístitelná cisterna bude za normálních provozních podmínek odpovídat předpisům ADR až do své příští inspekce;
- (c) zajistit provedení mimořádné kontroly, jestliže může být bezpečnost nádrže nebo její výstroje snížena opravou, změnou nebo nehodou.

1.4.3.5 (Vyhrazeno)

1.4.3.6 (Vyhrazeno)

1.4.3.7 Vykládce

1.4.3.7.1 V souvislosti s oddílem 1.4.1 vykládce musí zejména:

- (a) přesvědčit se, že jsou vykládány správné věci srovnáním příslušných informací v přepravním dokladu s informacemi na kusu, kontejneru, cisterně, MEMU, MEGC nebo vozidle;
- (b) před vykládkou a během ní překontrolovat, zda obaly, cisterna, vozidlo nebo kontejner nejsou poškozeny do té míry, že by to ohrozilo vykládku. V tomto případě zajistit, aby vykládka nebyla provedena, dokud nebudou učiněna náležitá opatření;
- (c) dodržet všechny příslušné předpisy týkající se vykládky a manipulace;
- (d) ihned po vykládce cisterny, vozidla nebo kontejneru:
  - (i) odstranit všechny nebezpečné zbytky, které ulpěly na vnější straně cisterny, vozidla nebo kontejneru během vykládky; a
  - (ii) zajistit uzavření ventilů a kontrolních otvorů;
- (e) zajistit, aby bylo provedeno předepsané vyčištění a dekontaminace vozidel nebo kontejnerů; a
- (f) zajistit, aby kontejnery po jejich úplném vyložení, vyčištění a dekontaminaci už nebyly opatřeny velkými bezpečnostními značkami, značkami a oranžovými tabulkami, kterými byly označeny podle kapitoly 5.3.

1.4.3.7.2 Jestliže vykládce používá služeb jiných účastníků (provádějících čištění, dekontaminaci atd.), musí provést náležitá opatření k tomu, aby byly dodrženy předpisy ADR.